

Eugeniusz KIERYCH

Materiały do znajomości *Aphidiidae* (Hymenoptera) Polski. II¹

Poniżej zamieszczam krótki wykaz mszycarzowatych (*Aphidiidae*) występujących w Polsce. Obejmuje on 46 gatunków i stanowi uzupełnienie wcześniej opublikowanej pracy (KIERYCH 1975). O 21 gatunkach, zaznaczonych w wykazie gwiazdką, nie znalazłem w dostępnym mi piśmiennictwie wzmianek, są więc one wykazane z kraju po raz pierwszy. Pozostałe, choć przypuszczalnie w Polsce pospolite, znane są dotychczas z nielicznych stanowisk.

Wykaz oparty jest na materiałach otrzymanych ze spasożytowanych mszyc, które zebrałem osobiście (w wykazie nazwisko zbieracza pominięte) lub zostały mi dostarczone przez prof. dra H. SZEŁĘGIEWICZA i dra hab. W. STAREGĘ.

Za dostarczony materiał, a prof. drowi SZEŁĘGIEWICZOWI za oznaczanie roślin i mszyc żywicielskich wyrażam podziękowanie.

WYKAZ STWIERDZONYCH GATUNKÓW

Ephedrus HALIDAY, 1833

Ephedrus lacertosus (HALIDAY, 1833)

Gatunek holarktyczny, z Polski zanotowany z Niziny Mazowieckiej (WIĄCKOWSKI i WIĄCKOWSKA 1961, 1968) oraz z Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Microlophium carnosum* (BUCK.), 20 VI 1976 na *Urtica dioica*.

¹ Za I przyjąłem pracę opublikowaną we *Fragm. Faun.*, Warszawa, 20: 233–246 (1975).

**Ephedrus minor* STELFOX, 1941

Gatunek znany z północnej, zachodniej, południowo-zachodniej i środkowej Europy; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta, z *Cavariella pastinacae* (L.), 5 VIII 1976 na *Heracleum sphondylium*.

Ephedrus niger GAUTIER, BONNAMOUR et GAUMONT, 1929

Gatunek palearktyczny, z Polski znany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Chojna woj. szczecińskie, z *Uroleucon jaceae* (L.), 29 VII 1978 na *Centaurea jacea*; Warszawa, skwer przy Pałacu Kultury i Nauki, z *Uroleucon erigeronensis* (THOMAS), 5 VIII 1976 na *Erigeron canadensis*; Białka koło Radzyna Podl., z *Uroleucon sonchi* (L.), 22 VII 1971 na *Sonchus oleraceus*; przy szosie Radomsko – Piotrków Tryb., z *Macrosiphoniella millefolii* (DEGEER), 1 VII 1976 na *Achillea* sp.; Osiecznica koło Bolesławca, z *Uroleucon jaceae* (L.), 16 VII 1978 na *Centaurea jacea*, leg. W. STARĘGA.

Ephedrus plagiator (NEES, 1811)

Gatunek palearktyczny, z Polski wykazany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (CIERNIEWSKA 1963, 1976b), Niziny Mazowieckiej (WIĄCKOWSKI i WIĄCKOWSKA 1961, 1968), Wyżyny Lubelskiej (MICZULSKI 1967), Beskidu Zachodniego, Kotliny Nowotarskiej i Tatr (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowiska: Warszawa, Park Skaryszewski, z *Prociophilus* sp., 3 VI 1978 na *Fragaria excelsior*; Sopotnia Wielka koło Żywca, z mszyc zebranych 17 VI 1976 na liściach *Populus tremula*.

Ephedrus persicae FROGGATT, 1904

Gatunek kosmopolityczny, z Polski znany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (CIERNIEWSKA 1973, 1976a, 1976b).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, wyhodowany z *Myzus cerasi* (FABR.) zebranych 22 VI 1976 na *Prunus avium* i mszyc zebranych 27 VI 1976 na liściach *Populus tremula*.

Praon HALIDAY, 1833

**Praon bicolor* MACKAUER, 1959

Gatunek znany z Hiszpanii, Sycylii, RFN, Czechosłowacji i USRR; z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinowskiej, z *Eulachnus agilis* (KALT.), 25 V 1976 na *Pinus silvestris*.

Praon flavinode (HALIDAY, 1833)

Gatunek zasiedlający Europę, znany także z Islandii, z Polski zanotowany z Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Świnoujście, z *Euceraphis punctipennis* (ZETT.), 13 VIII 1972 na *Betula pubescens*, leg. H. SZELĘGIEWICZ; Warszawa, Park Skaryszewski, z *Eucallipterus*

tiliae (L.), 14 VII 1976 na *Tilia platyphyllos* i Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta, z *Tuberculooides annulatus* (HART.), 7 VIII 1978 na *Quercus robur* oraz z *Betulaphis quadrituberculata* (KALT.), 7 VIII 1978 na *Betula verrucosa*; Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej, z *Euceraphis betulae* (KOCH), 18 V i 4 VII 1978 na *Betula verrucosa*; Sopotnia Wielka koło Żywca, z *E. betulae* (KOCH), 8 VI 1976 na *B. verrucosa*.

Praon volucre (HALIDAY, 1833)

Gatunek zachodniopalearktyczny, z Polski znany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (CIERNIEWSKA 1973, 1976a, 1976b), Niziny Mazowieckiej (WIĄCKOWSKI i WIĄCKOWSKA 1961, 1968, KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinowskiej, z *Hyalopterus pruni* (GEOFF.), VII 1978 na *Phragmites communis*.

Dyscritulus HINCKS, 1943

**Dyscritulus planiceps* (MARSHALL, 1896)

Gatunek znany z zachodniej i środkowej Europy; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Drepanosiphum platanoidis* (SCHR.) zebranych 25 VI 1976 na *Acer pseudoplatanus*.

Lysiphlebus FÖRSTER, 1862

**Lysiphlebus (Adialytus) arvicola* STARÝ, 1961

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, znany także z Kanady; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Warszawa, skwer przy Pałacu Kultury i Nauki, z *Sipha elegans* DEL GUERCIO, 8 VIII 1976 na *Agropyron repens*.

**Lysiphlebus (Adialytus) salicaphis* (FITCH, 1855)

Gatunek holarktyczny, z Polski nie zanotowany.

Stanowiska: Świnoujście, z *Chaitophorus populeti* (PANZ.), 29 VIII 1972 na *Populus tremula*, leg. H. SZEŁĘGIEWICZ; Łomna-Las, z *Chaitophorus* sp., 4 VII 1976 na *Populus alba*; Sulejówkę koło Warszawy, z mszyc *Chaitophorus* sp. zebranych 30 VII 1972 na *Populus* sp.

**Lysiphlebus (Adialytus) thelaxis* STARÝ, 1961

Gatunek znany z Europy i południowo-zachodniej Azji; z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinowskiej, wyhodowany z mszyc *Thelaxes dryophila* (SCHRK.) zebranych 26 VII 1974 na *Quercus robur*.

Lysiphlebus (Lysiphlebus) ambiguus (HALIDAY, 1834)

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, północnej Afryce i na Bliskim Wschodzie; z Polski wykazany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Świnoujście, z *Aphis hieracii* SCHRK., 13 VIII 1972 na *Hieracium umbellatum* var. *stenophyllum*, leg. H. SZEŁĘGIEWICZ; Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinowskiej, z *Aphis farinosa* GM., 10 VII 1974 na *Salix caprea*.

Lysiphlebus (Lysiphlebus) fabarum (MARSHALL, 1896)

Gatunek o szerokim rozmieszczeniu, znany z Europy, północnej Afryki, Bliskiego Wschodu i Iranu; z Polski wykazany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975), Wyżyny Lubelskiej (MICZULSKI 1967) i Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowiska: Świnoujście, z mszyc zebranych przez H. SZEŁĘGIEWICZA, *Aphis frangulae* KALT. ssp. *capsellae* KALT., 5 VIII 1972 na *Capsella bursa-pastoris* i *Aphis taraxacicola* (BÖRN), 5 VIII 1972 na *Taraxacum officinale* oraz *Aphis fabae* ssp. *ciriacanthoides* SCOP., 29 VIII 1972 na *Cirsium arvense*; Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej, z *Aphis fabae* SCOP., 14 VII 1972 na *Anthemis arvensis*, 5 VII 1973 na *Arctium lappa*, 24 VII 1976 na *Polygonum* sp., 3 VIII 1976 na *Rumex* sp.; Łomna koło Warszawy, pobocze szosy, wyhodowany z *Aphis eryngiiglomerata* BOZH. zebranych 27 VII 1976 na *Eryngium planum*, z *Brachycaudus cardui* (L.), 5 VII 1978 na *Tanacetum vulgare*, z *Aphis taraxacicola* (BÖRN), 21 VII 1976 na *Taraxacum officinale*, z *Aphis intybi* KOCH, 17 VII 1976 na *Cichorium intybus*, *Aphis lambersi* (BÖRN.), 20 VII 1976 na *Daucus carota*; Warszawa-Targówek, z *Aphis fabae* SCOP., 23 VII 1972 na *Cirsium arvense*; Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta, z *Aphis fabae* SCOP., 19 VII 1976 na *Chenopodium* sp. i z *Trama troglodytes* HEYDEN, 25 VII 1976 na *Cirsium arvense*; Warszawa-Radość, przy torze kolejowym, z *Aphis verbasci* SCHRK., zebranych 6 VIII 1972 na dolnej stronie liści *Verbascum* sp.; Grabowiec koło Pińczowa, z *Aphis chloris* KOCH., 7 IX 1976 na *Hypericum* sp.

**Lysiphlebus (Lysiphlebus) hirticornis* MACKAUER, 1960

Gatunek znany z północnej, zachodniej i środkowej Europy; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Łomna-Las (15 VII 1976) i Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta (19 VII 1976), wyhodowany z mszyc *Metopeurum fuscoviride* STR. zebranych na *Tanacetum vulgare*.

Pauesia QUILIS, 1931**Pauesia unilachni* (GAHAN, 1927)

Gatunek o szerokim rozmieszczeniu, znany z Europy, Korei Południowej, Japonii, Taiwanu i Hongkongu; z Polski nie wykazany.

Stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej, z mszyc *Schizolachnus pinet* (FABR.), 25 V i 15 VII 1976 na *Pinus silvestris*.

**Pauesia picta* (HALIDAY, 1934)

Gatunek znany z Europy, z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Puszcza Kampinoska, Sejmikowa Droga przy Palmirach, wyhodowany z mszyc *Cinara* sp. zebranych 19 VII 1978 na *Pinus silvestris*.

Pauesia pini (HALIDAY, 1834)

Gatunek znany z Europy, Bliskiego Wschodu i Japonii; z Polski podany z Pojezierza Mazurskiego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Puszcza Kampinoska, Sejmikowa Droga przy Palmirach i skraj lasu w Łomnie-Las, z *Cinara* sp. zebranych 12 V i 8 VI 1973, 4 i 15 VII 1976 oraz 19 VII 1978 na *Pinus silvestris*.

Metaphidius STARÝ et SEDLAG, 1959**Metaphidius aterrimus* (FAHRINGER, 1935)

Gatunek znany z NRD, Austrii i USSR; z Polski nie wykazany.

Stanowisko: Puszcza Kampinoska, Sejmikowa Droga przy Palmirach, z mszyc *Cinara* sp. zebranych 11 VIII 1978 na *Pinus silvestris*.

Protaphidius ASHMEAD, 1900**Protaphidius wissmani* (RATZEBURG, 1848)

Gatunek znany z Francji, RFN, Austrii, Włoch, Węgier, Czechosłowacji i Litewskiej SRR. Z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Puszcza Kampinoska, skraj lasu przy Łomnie-Las, populacja o dużej liczebności utrzymuje się od 1975 r. na mszycach *Stomaphis quercus* (L.) żerujących na pniach *Betula verrucosa*.

Diaeretus FÖRSTER, 1862**Diaeretus leucopterus* (HALIDAY, 1834)

Gatunek znany z Europy, Bliskiego i Dalekiego Wschodu; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej, z *Eulachnus agilis* (KALT.) zebranych 25 V 1976 na *Pinus silvestris*.

Aphidius NEES, 1819*Aphidius absinthii* MARSHALL, 1886

Gatunek palearktyczny, z Polski zanotowany z Niziny Mazowieckiej i Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Chojna, woj. szczecińskie, wyhodowany z zebranych 29 VII 1978 mszyc *Macrosiphoniella absinthii* (L.) na *Artemisia absinthium* i *Macrosiphoniella artemisiae* (B. DE F.) na *Artemisia vulgaris*.

Aphidius aquilus MACKAUER, 1961

Gatunek znany z Europy, z Polski wykazany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta (7 VII 1978) i Warszawa-Lasek Młociński (17 VII 1976), z *Betulaphis quadrituberculata* (KALT.) na *Betula verrucosa*.

**Aphidius asteris* HALIDAY, 1834

Gatunek znany z Anglii i NRD; z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Świnoujście, Wydma Szara, wyhodowany z mszyc *Ramitrichophorus medvedevi* (BOZHKO) zebranych 5 VIII 1972 na *Helichrysum arenarium* przez H. SZEŁĘGIEWICZA.

Aphidius cingulatus RUTHE, 1859

Gatunek holarktyczny, z Polski znany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975) i Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowisko: Romanów koło Częstochowy, z mszyc *Pterocomma* sp. zebranych 1 VII 1976 na *Salix* sp.

**Aphidius eglanteriae* HALIDAY, 1834

Gatunek znany z Anglii, Francji, NRD i Czechosłowacji; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Krzyżanowice koło Pińczowa, wzgórze kserotermiczne, wyhodowany z mszyc zebranych 19 VI 1974 na *Rosa* sp.

Aphidius ervi HALIDAY, 1834

Gatunek palearktyczny, w Polsce pospolity, dotychczas znany z Pojezierza Mazurskiego (KIERYCH 1975), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (PIEKARCZYK i WĘGOREK 1965, WĘGOREK i RUSZKIEWICZ 1968), Niziny Mazowieckiej, Śląska Górnego i Wyżyny Małopolskiej (BAŃKOWSKA i inni 1975, KIERYCH 1975), Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910, KIERYCH 1975), Kotliny Nowotarskiej i Tatr (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Acyrtosiphon pisum ononis* (KOCH), 15 VI 1976 na *Ononis arvensis* i z *Microlophium carnosum* BUCK., 20 VI 1976 na *Urtica dioica*.

Aphidius hieraciorum STARÝ, 1962

Gatunek znany z Danii, Francji, Hiszpanii, Korsyki i Czechosłowacji; z Polski zanotowany z Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: Warszawa, Park Skaryszewski, z *Nasonovia ribisnigri* (MOSL.), 18 VII 1976 na *Ribes* sp.; Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Nasonovia ribisnigri* (MOSL.), 15 VI 1976 na *Ribes nigrum*.

Aphidius picipes (NEES, 1811)

Gatunek palearktyczny, z Polski wykazany z Pojezierza Pomorskiego (BRISCHKE 1882), Pojezierza Mazurskiego (BRISCHKE 1882, KIERYCH 1975), Niziny Mazowieckiej, Śląska Górnego, Wyżyny Małopolskiej (BAŃKOWSKA i inni 1975, KIERYCH 1975), Wyżyny Lubelskiej (MICZULSKI 1967), Beskidu Zachodniego, Kotliny Nowotarskiej i Tatr (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Sitobion avenae* (FABR.), 27 VI 1976 na *Secale cereale* i z *Macrosiphum rosae* (L.), 22 VI 1976 na *Rosa* sp.

Aphidius rosae HALIDAY, 1834

Gatunek holarktyczny, z Polski zanotowany z Pojezierza Pomorskiego i Pojezierza Mazurskiego (BRISCHKE 1882), Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975), Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (STARÝ 1973) oraz Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910, KIERYCH 1975).

Nowe stanowiska: wyhodowany z mszyc *Macrosiphum rosae* (L.) zebranych z *Rosa* sp. w miejscowościach Sulejówek koło Warszawy, 13 VII 1974 i Sopotnia Wielka koło Żywca, 20 i 26 VI 1976.

Aphidius salicis HALIDAY, 1834

Gatunek holarktyczny, z Polski znany z Kotliny Nowotarskiej (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowiska: Wyhodowany z mszyc *Cavariella aegopodii* (SCOP.) zebranych na *Daucus carota*, *Anethum graveolens* i *Salix* sp.; Łomna-Las koło Warszawy (3 i 8 VI 1978), Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta (18 VII 1976) i Sopotnia Wielka koło Żywca (8 VI 1976).

**Aphidius tanacetarius* MACKAUER, 1962

Gatunek znany z RFN, NRD i Czechosłowacji; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta, z *Metopeurum fuscoviride* STR., 19 VII 1976 na *Tanacetum vulgare*.

Aphidius urticae HALIDAY, 1834

Gatunek europejski, z Polski znany z Niziny Mazowieckiej, Śląska Górnego, Wyżyny Małopolskiej (BAŃKOWSKA i inni 1975, KIERYCH 1975), Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910, KIERYCH 1975) i Tatr (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Microlophium carnosum* (BUCKT.), 20 VI 1976 na *Urtica dioica*.

Lysaphidus SMITH, 1844*Lysaphidus arvensis* STARÝ, 1960

Gatunek znany z zachodniej, środkowej i wschodniej Europy; z Polski wykazany z Wyżyny Lubelskiej (MICZULSKI 1967).

Nowe stanowisko: Łomna-Las koło Warszawy, wyhodowany z mszyc *Coloradoa tanacetina* (WALK.) zebranych 15 VII 1976 na *Tanacetum vulgare*.

Monoctonus HALIDAY, 1833*Monoctonus (Falciconus) pseudoplatani* (MARSHALL, 1896)

Gatunek europejski, z Polski wykazany z Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910).

Nowe stanowiska: Warszawa, Park Skaryszewski (7 i 17 VII 1973, 7 VII 1974, 28 VII 1978) oraz Sopotnia Wielka koło Żywca (25 VI 1976). Wyhodowany z mszyc *Drepanosiphum platanoidis* (SCHRANK) zebranych na *Acer pseudoplatanus*.

Monoctonus (Monoctonus) crepidis (HALIDAY, 1834)

Gatunek znany z Europy i wschodniej Kanady; z Polski zanotowany z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (NIEZABITOWSKI 1910) i Beskidu Zachodniego (NIEZABITOWSKI 1910, KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Krzyżanowice koło Pińczowa, wyhodowany z mszyc zebranych 19 VI 1974 na *Hieracium* sp.

Trioxys HALIDAY, 1833**Trioxys (Betuloxys) hortorum* STARÝ, 1960

Gatunek znany z RFN, Czechosłowacji, Iranu i Gruzjińskiej SRR; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Warszawa, Park Skaryszewski, z *Tinocallis platani* (KALT.) zebranych 12 VII 1976 na *Ulmus laevis*.

**Trioxys (Binodoxys) aculephae* (MARSHALL, 1896)

Gatunek występujący w Europie, północnej Afryce i południowo-zachodniej Azji; z Polski dotychczas nie zanotowany.

Stanowisko: Warszawa, Bulwar Stanisława Augusta, z *Aphis intybi* (KOCH), 18 VII 1976 na *Cichorium intybus*.

Trioxys (Binodoxys) angelicae (HALIDAY, 1833)

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, północnej Afryce, na Bliskim Wschodzie i w Transkawkazji; z Polski znany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (CIERNIEWSKA 1973, 1976b), Niziny Mazowieckiej (WIĄCKOWSKI i WIĄCKOWSKA 1961, 1968, KIERYCH 1975) i z Wyżyny Lubelskiej (MICZULSKI 1967).

Nowe stanowiska: Warszawa, Park Skaryszewski, z *Aphis fabae* SCOP., 24 V 1972 na *Philadelphus coronarius*; Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Aphis urticata* FABR., 20 i 27 1976 na *Urtica dioica*.

**Trioxys (Binodoxys) brevicornis* (HALIDAY, 1833)

Gatunek znany z Europy, północnej Afryki, Azji Mniejszej i Bliskiego Wschodu; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowiska: Wyhodowany z mszyc *Cavariella aegopodii* (SCOP.) zebranych na *Daucus carota* i *Anethum graveolens*: Łomna-Las koło Warszawy (8 VI 1978) i Sopotnia Wielka koło Żywca (22 i 24 VI 1976).

Trioxys (Binodoxys) centaureae (HALIDAY, 1833)

Gatunek znany z Europy, północnej Afryki i Gruzji; z Polski zanotowany z Niziny Mazowieckiej (KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Osiecznica koło Bolesławca, z *Uroleucon hypchoeridis* (F.) 22 VI 1978 na *Hypochoeris radicata*, leg. W. STAREGA.

Trioxys (Trioxys) betulae MARSHALL, 1896

Gatunek holarktyczny, z Polski znany z Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej, z *Symydobius oblongus* HEYDEN, 4 VII 1973 na *Betula verrucosa*.

Trioxys (Trioxys) cirsii (CURTIS, 1831)

Gatunek występujący w Europie; z Polski zanotowany z Beskidu Zachodniego (KIERYCH 1975).

Nowe stanowisko: Sopotnia Wielka koło Żywca, z *Derpanosiphum platanoidis* (SCHRK.), 16 i 25 VI 1976 na *Acer platanoides*.

**Trioxys (Trioxys) falcatus* MACKAUER, 1959

Gatunek znany z NRD, Czechosłowacji, Austrii, Włoch, Finlandii, Litewskiej i Gruzjińskiej SRR; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Warszawa, Park Skaryszewski, z mszyc *Periphyllus* sp., 12 V 1976 i 30 V 1978 na *Acer campestre*.

**Trioxys (Trioxys) pallidus* (HALIDAY, 1833)

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, znany także z Turcji, Iranu i Gruzjińskiej SRR; z Polski nie zanotowany.

Stanowiska: Warszawa, Park Skaryszewski (12 VII 1976) i Bulwar Stanisława Augusta (7 VII 1978); Łomna-Las, skraj Puszczy Kampinoskiej (19 VII 1978). Wyhodowany z mszyc zebranych na liściach *Quercus robur*.

**Trioxys (Trioxys) pannonicus* STARÝ, 1960

Gatunek znany z Finlandii, NRD, Czechosłowacji, Węgier, Włoch i Wysp Kanaryjskich; z Polski dotychczas nie wykazany.

Stanowisko: Łomna-Las koło Warszawy, z *Titanosiphon artemisiae* (KOCH) zebranych 10 VII 1976 na *Artemisia vulgaris*.

PIŚMIENNICTWO

- BAŃKOWSKA R., KIERYCH E., MIKOŁAJCZYK W., PALMOWSKA J., TROJAN P. 1975. Aphid-aphidophage community in Alfalfa cultures (*Medicago sativa* L.) in Poland. Part 1. Structure and phenology of the community. Ann. Zool., Warszawa, **23**: 299-345.
- BRISCHKE C. G. A. 1882. Die Ichneumoniden der Provinzen West- und Ostpreussen. Schr. naturf. Ges. Danzig, N. F., **5**, 3: 121-183.
- CIERNIEWSKA B. 1973. Pasożyty mszyc występujących w sadach okolic Poznania (*Hymenoptera*, *Aphidiidae*). Pol. Pismo ent., Wrocław, **43**: 837-839.
- CIERNIEWSKA B. 1976a. Studia nad ekologią *Ephedrus persicae* FROG. (*Hymenoptera*, *Aphidiidae*) parazytolida mszycy jabloniowo-babkowej, *Dysaphis plantaginea* (PASS.) (*Homoptera*, *Aphididae*). Roczn. Nauk roln., E, Warszawa-Poznań, **6**, 1: 59-75.
- CIERNIEWSKA B. 1976b. Studia nad ekologią *Trioxys angelicae* (HAL.) (*Hymenoptera*, *Aphidiidae*) parazytoida mszycy jabloniowej, *Aphis pomi* DEG. (*Homoptera*, *Aphididae*). Roczn. Nauk roln., E, Warszawa-Poznań, **6**, 1: 77-89.
- HALME J. 1977. *Aphidiidae* (*Hymenoptera*) of Finland. I. Historical review and records of eight new species. Notul. ent., Helsinki, **57**: 107-114.
- MACKAUER M. 1968. *Aphidiidae*. W: Hymenopterorum Catalogus. Pars 3. s-Gravenhage, 103 pp.
- MACKAUER M., STARÝ P. 1967. World *Aphidiidae* (*Hym.*, *Ichneumonoidea*). W: Index of Entomophagous Insects. Le Francois, Paris, 195 pp.
- MICZULSKI B. 1967. Błonkówki (*Hymenoptera*) w biocenozie upraw rzepaku. Część III. Męczelkowate (*Braconidae*) i mszycarzowate (*Aphidiidae*). Pol. Pismo ent., Wrocław, **37**: 167-191.
- MICZULSKI B. 1968. Błonkówki (*Hymenoptera*) w biocenozie upraw rzepaku. Część VII. Ogólne podsumowanie wyników. Pol. Pismo ent., Wrocław, **38**: 475-489.
- NIEZABITOWSKI E. L. 1910. Materiały do fauny Brakoniidów Polski. I. *Braconidae*, zebrane w Galicyi. Spraw. Kom. fizyogr., Kraków, **44**: 47-106, 1 tabl.

- PIEKARCYK K., WĘGOREK W. 1965. Integrated Control of pea Aphid on alfalfa. Symposia ČSAV, Praha, p. 327.
- STARÝ P., REMAUDIÈRE G., LECLANT F. 1971. Les *Aphidiidae* (Hym.) de France et leurs hôtes (*Hom. Aphididae*). Entomophaga, Le Francois, Paris, 5: 73 pp.
- STARÝ P. 1973. A review of the *Aphidius*-species (*Hymenoptera, Aphidiidae*) of Europe. Annot. zool. bot., Bratislava, 34, 85 pp.
- STARÝ P. 1976. Aphid Parasites (*Hymenoptera, Aphidiidae*) of the Mediterranean Area. Rozpr. českosl. Akad. Věd, Praha, 36, 2: 95 pp.
- SZEŁĘGIEWICZ H. 1976. Materiały do fauny mszyc (*Homoptera, Aphidodea*) Pobrzeża Bałtyku., Fragm. faun., Warszawa, 20: 369-406.
- SZEŁĘGIEWICZ H. 1978. Przegląd systematyczny mszyc Polski. Zesz. probl. Post. Nauk roln., Warszawa, 208: 40 pp.
- WĘGOREK W., RUSZKIEWICZ M. 1968. Z badań nad fauną mszyc motylkowych roślin pastewnych. Pr. nauk. Inst. Ochr. Rośl., Warszawa, 10: 7-27.
- WIĄCKOWSKI S. K., WIĄCKOWSKA I. 1961. Wyniki hodowli pasożytów entomofauny sadu. Część II. Pol. Pismo ent., Wrocław, 31: 255-265.
- WIĄCKOWSKI S. K., WIĄCKOWSKA I. 1968. Investigations on the entomofauna accompanying aphids occurring on fruit trees and bushes. Pol. Pismo ent., Wrocław, 38: 255-283.

Instytut Zoologii PAN
Wilcza 64
00-679 Warszawa

РЕЗЮМЕ

[Заглавие: Материалы к познанию *Aphidiidae* (*Hymenoptera*) Польши. II.]

В работе содержится перечень 46 видов, встречающихся в Польше, 21 из которых являются новыми для фауны страны. Эти виды обозначены в тексте звездочкой.

ZUSAMMENFASSUNG

[Titel: Materialien zur Kenntnis der *Aphidiidae* (*Hymenoptera*) Polens. II.]

Die vorliegende Arbeit enthält eine Liste von 46 in Polen gefundenen Arten, unter denen 21 neu für die Fauna des Landes sind (im Text mit Sternchen versehen).

Redaktor pracy — prof. dr H. Szełęgiewicz

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1980
Nakład 770 + 90 egz. Ark. wyd. 0,75; druk. 5/8. Papier druk. sat. kl. III 80 g, B1. Cena zł 10, —
Nr zam. 979/79 — B-16 — Wroclawska Drukarnia Naukowa

ISBN 83-01-02963-3
ISSN 0015-9301